

LIETUVOS PRAKTINIO ŠAUDYMO SPORTO FEDERACIJA
LITHUANIAN PRACTICAL SHOOTING SPORT FEDERATION

LIETUVOS PRAKTINIO ŠAUDYMO SPORTO FEDERACIJOS ETIKOS KODEKSAS

TURINYS

1.	Ižanga	2
2.	Adresatai	2
3.	Įvadas	2
4.	Tikslai.....	2
5.	Pagarba universaliems pagrindiniams etikos principams	3
6.	Sąžiningo žaidimo (Fair Play) apibrėžimas	3
7.	Atsakomybė už sąžiningą žaidimą.....	4
8.	Taikymo sritis.....	4
9.	Sporto dalyviai	5
10.	Švietimo įstaigos ir mokytojai	6
11.	Treneriai ir instruktoriai	6
12.	Varžybų teisėjai (NROI ir IROA) bei kiti IPSC konstitucijos ir taisyklių vykdytojai.....	7
13.	Tėvai ir globėjai	8
14.	IPSC regionai, valstybės narės.....	8
15.	IPSC regionų direktoriai, varžybų direktoriai, vadovai ir pareigūnai.....	9
16.	Sporto ir verslo agentai, rėmėjai, partneriai.....	11
17.	Žiūrovai ir sporto gerbėjai.....	11
18.	Pagalbininkai ir kiti savanoriai	12
19.	Žiniasklaida.....	12
20.	Drausminės priemonės ir sankcijos.....	13

LIETUVOS PRAKTINIO ŠAUDYMO SPORTO FEDERACIJA

LITHUANIAN PRACTICAL SHOOTING SPORT FEDERATION

1. Įžanga

Tarptautinė praktinio šaudymo konfederacija (toliau – IPSC) ir visos jos šalys, nariai bei administracija, įskaitant regionines direkcijas ir jų administracijas, dalyviai, varžybų teisėjai, treneriai, instruktoriai, pareigūnai, padėjėjai ir kiti savanoriai, taip pat visos kitos IPSC šalys, organizacijos ir asmenys, susiję su IPSC sportu, patvirtina savo įsipareigojimą laikytis sporto etikos principų ir įsipareigoja skleisti etikos bei sąžiningumo kultūrą savo veiklos srityse bei būti pavyzdžiu kitiems.

2. Adresatai

Šio kodekso adresatai yra visi asmenys, vienaip ar kitaip susiję su IPSC sportu, tokie kaip regioninės direkcijos ir jų administracijos, dalyviai, varžybų teisėjai, treneriai, instruktoriai, pareigūnai, padėjėjai ir kiti savanoriai, taip pat įvairios IPSC šalys, asmenys ir organizacijos, sveikatos priežiūros specialistai, žiniasklaidos atstovai, švietėjai, globėjai, sporto organizacijos, verslo atstovai, rėmėjai, partneriai, mecenatai, žiūrovai ir gerbėjai.

Atsižvelgiant į tai, kad etinių principų esmė taikoma visiems, prisidedantiems prie sporto plėtros, svarbu šiuos principus suvokti ypatingu būdu – iš tų, kurie tiesiogiai dalyvauja sportinėje veikloje, perspektyvos, kad jie galėtų tapti pavyzdžiu ir atskaitos tašku visiems, ypač jaunesniems žmonėms.

3. Įvadas

Sportas gali pateisinti savo vietą visuomenėje būdamas švietimo ir ugdymo priemone, turinčia nepaprastą asmeninio, socialinio vystymosi ir iniciatyvumo skatinimo galią.

Per sportą ir per dalyvavimą jame mes tikime, kad galime kurti geresnį ir saugesnį pasaulį sau ir ateities kartoms. Sporto etikos kodeksas yra palikimas, kurį perduodame sportui ir visuomenei. Jis yra visų pirma etinio elgesio skatinimo simbolis, apimantis pagrindines tinkamo sportinio elgesio vertybes.

Kodeksas nustato elgesio standartus, kurie turėtų vadovauti visų asmenų ir organizacijų, dalyvaujančių IPSC sporte, veiksmams.

Etika nėra apribota vien šiomis elgesio ir veiksmų rekomendacijomis, taip pat ji neapsiriboja tik šiais veikėjais ar suinteresuotaisiais asmenimis, dalyvaujančiais IPSC sporto veikloje. Tai nėra griežti nurodymai ir šis vadovas neuždaro diskusijos.

Tačiau svarbiausia yra tai, kad tiek gyvenime, tiek sporte taikytume šiuos pasiūlymus, kurie buvo bendrai suderinti ir sukurti kartu.

4. Tikslai

Pagrindiniai šio Kodekso tikslai apima ne tik esminio etikos standarto nustatymą IPSC sporte, bet ir gerų papročių, geros praktikos bei žmogiškųjų vertybių sistemos kūrimą IPSC sporto srityse.

1. Pagrindinis Sporto etikos kodekso principas yra tas, kad etinio pobūdžio svarstymai, vedantys į sąžiningą žaidimą (fair play), yra neatskiriama, o ne pasirenkama dalis visos IPSC sportinės veiklos, sporto politikos ir valdymo. Šie principai taikomi visiems gebėjimų ir įsitraukimo lygiams, įskaitant tiek rekreacinį, tiek varžybinių sportą.

LIETUVOS PRAKTINIO ŠAUDYMO SPORTO FEDERACIJA
LITHUANIAN PRACTICAL SHOOTING SPORT FEDERATION

2. Kodeksas suteikia tvirtą etinį pagrindą, padedantį kovoti su šiuolaikinės visuomenės spaudimu, kuris, regis, griauja tradicinius sporto pamatus – tuos, kurie pastatyti ant sąžiningo žaidimo, sportiškumo ir savanoriškumo principų.
3. Pagrindinis dėmesys ir rūpestis skiriamas sąžiningam žaidimui tarp vaikų ir jaunimo, pripažįstant, kad šiandienos vaikai ir jaunuoliai yra rytojaus sporto dalyviai ir žvaigždės. Kodeksas taip pat skirtas institucijoms ir suaugusiems, kurie dalyvauja IPSC sporte arba tiesiogiai ar netiesiogiai daro įtaką jaunimo įsitraukimui ir dalyvavimui sporte.
4. Kodeksas apima visų amžiaus grupių žmonių, ypač vaikų ir jaunimo, teisę dalyvauti sporte ir mėgautis dalyvavimu jame, taip pat institucijų ir suaugusiųjų pareigą skatinti sąžiningą žaidimą bei užtikrinti, kad šios teisės būtų gerbiamos ir saugomos.
5. Sportinė veikla, dėl savo socialinės ir kultūrinės vertės, yra išskirtinė priemonė padedanti vis plačiau įgyvendinti etines vertybes, kurios savo prigimtimi turėtų būti pavyzdys kitiems visuomenės sektoriams.

Šiandien sportas vis labiau turėtų tapti tikrąja Laisvės Mokykla ir autentiška Pilietiškumo Mokykla.

5. Pagarba universaliems pagrindiniams etikos principams

Šie principai apima:

1. Pagarbą IPSC dvasiai, kuri reikalauja tarpusavio supratimo, draugystės, solidarumo ir sąžiningo žaidimo (fair play) dvasios.
2. Pagarbą IPSC sporto universalumo ir politinio neutralumo principui.
3. Harmoningų santykių palaikymą su valstybinėmis institucijomis, kartu gerbiant autonomijos principą, nustatytą IPSC konstitucijoje.
4. Dalyvių saugumo, gerovės ir medicininės priežiūros sąlygų užtikrinimą, palankių jų fizinei ir psichinei pusiausvyrai.
5. Pagarbą tarptautinėms žmogaus teises ginančioms konvencijoms, tiek, kiek jos taikomos IPSC veiklai, užtikrinant ypač:
 - o Žmogaus orumo gerbimą.
 - o Bet kokios diskriminacijos atmetimą, nepaisant rasės, odos spalvos, lyties, seksualinės orientacijos, kalbos, religijos, politinių ar kitų pažiūrų, tautinės ar socialinės kilmės, turtinės padėties, gimimo ar kito statuso.
 - o Visų priekabiavimo ir smurto formų atmetimą, ar tai būtų fizinė, profesinė ar seksualinė prievarta, taip pat bet kokių fizinių ar psichologinių sužalojimų vengimą.

6. Sąžiningo žaidimo (Fair Play) apibrėžimas

Sąžiningas žaidimas (fair play) reiškia kur kas daugiau nei vien žaidimą pagal taisykles. Jis apima draugystės, pagarbos kitiems ir žaidimo tinkama dvasia principus. Sąžiningas žaidimas yra mąstymo būdas, o ne tik elgesio forma.

Jis apima siekį pašalinti nesąžiningumą, perteklinį varžymąsi, dopingo vartojimą, smurtą (fizinį ir žodinį), seksualinį priekabiavimą ir išnaudojimą vaikų, jaunimo, vyrų bei moterų atžvilgiu, nelygias galimybes, pernelyg didelę komercializaciją ir korupciją.

LIETUVOS PRAKTINIO ŠAUDYMO SPORTO FEDERACIJA

LITHUANIAN PRACTICAL SHOOTING SPORT FEDERATION

Sąžiningas žaidimas yra teigiamas reiškinys. Sportas yra socialinė ir kultūrinė veikla, kuri, praktikuojama sąžiningai, praturtina visuomenę ir stiprina tautų draugystę.

Sportas taip pat pripažįstamas kaip asmeninė veikla, kuri, žaidžiama sąžiningai, suteikia galimybę tobulėti, pažinti save, išreikšti save ir pasiekti pilnatvę; siekti asmeninių pasiekimų, ugdyti ir rodyti įgūdžius bei gebėjimus; skatinti socialinį bendravimą, malonumą, gerą sveikatą ir gerovę.

7. Atsakomybė už sąžiningą žaidimą

Vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų dalyvavimas IPSC sporte vyksta platesniame socialiniame kontekste. Sąžiningas žaidimas (fair play) turi būti aukščiausias prioritetas visiems, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai daro įtaką ir skatina IPSC sportinę veiklą visų amžiaus grupių žmonėms.

Tai apima:

1. Vyriausybės – visais lygmenimis, įskaitant agentūras, dirbančias su valstybės institucijomis. Ypatingą atsakomybę šioje srityje turi tie, kurie dalyvauja formaliajame švietime.
2. Sporto ir su sportu susijusias organizacijas – įskaitant sporto valdymo institucijas, kūno kultūros asociacijas, trenerių agentūras ir institutus, medicinos ir farmakologijos specialistus bei žiniasklaidą.
3. Komercinį sektorių – įskaitant ginklų ir sporto prekių gamintojus bei pardavėjus, rinkodaros agentūras, kurie taip pat turi atsakomybę prisidėti prie sąžiningo žaidimo skatinimo.
4. Asmenis – įskaitant dalyvius, globėjus, tėvus, mokytojus, trenerius, varžybų teisėjus, pareigūnus, sporto vadovus, administratorius, žurnalistus ir žiniasklaidos atstovus, sveikatos specialistus, padėjėjus bei kitus savanorius; taip pat asmenis, kurie yra pasiekę sportinių aukštumų ir tapę pavyzdžiu kitiems; tiek savanorius, tiek profesionalus. Asmenys taip pat turi atsakomybę būdami žiūrovais.

Kiekviena iš šių institucijų ir kiekvienas asmuo turi savo atsakomybę ir vaidmenį. Šis Sporto etikos kodeksas yra skirtas visiems jiems. Jis bus veiksmingas tik tada, jei visi, susiję su IPSC sportu, bus pasirengę prisiimti atsakomybę, nustatytą šiame kodekse.

8. Taikymo sritis

IPSC šalys įsipareigoja laikytis ir užtikrinti Etikos kodekso laikymąsi šiais atvejais:

1. IPSC, visos jos šalys, nariai ir administracija, įskaitant jų dalyvius ir pareigūnus, – visais laikais ir visomis aplinkybėmis.
2. Visi IPSC varžybų dalyviai, – visų lygių IPSC rungtynėse ir renginiuose, kuriuose jie yra akredituoti.

LIETUVOS PRAKTINIO ŠAUDYMO SPORTO FEDERACIJA
LITHUANIAN PRACTICAL SHOOTING SPORT FEDERATION

3. IPSC regionai ir pripažintos asociacijos bei (ar) organizacijos (tokios kaip Tarptautinė šaudymo teisėjų asociacija – IROA ir Pagrindinė tarptautinė šaudymo instruktorių asociacija – MISIA) bei jų pareigūnai, – visuose savo santykiuose su IPSC.
4. Suinteresuotosios šalys, dalyvaujančios nuolatiname ar tiksliniame dialoge su IPSC, tokios kaip rėmėjai, partneriai, mėcenatai, palaikytojai, tėvai, mokytojai, medicinos personalas, žiniasklaida ir visi kiti asmenys bei organizacijos, susiję su IPSC sportu, – visą bendradarbiavimo ar dialogo laikotarpį.
5. IPSC šalys privalo veikti atsakingai ir rūpestingai, vykdydamos savo misiją. Jos turi visuomet elgtis su aukščiausiu sąžiningumo lygiu, o priimdamos sprendimus – nešališkai, objektyviai, nepriklausomai ir profesionaliai. Jos privalo vengti bet kokių veiksmų, susijusių su sukčiavimu, apgaule ar korupcija, ir nesielgti taip, kad būtų pakenkta IPSC sporto reputacijai.

8.1. Manipuliavimo sporto varžybomis draudimas

Manipuliavimas aukšto meistriškumo sporto varžybomis yra laikomas šio Etikos kodekso pažeidimu.

Visiems asmenims, kuriems taikomas šis Kodeksas, draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai tyčiniiais veiksmais ar neveikimu siekti nesąžiningai pakeisti aukšto meistriškumo sporto varžybų eigą ar rezultatą.

Draudžiama netinkamai naudoti arba platinti viešai neskelbiamą informaciją, kurios paskelbimas, viešinimas ar platinimas gali sudaryti galimybes manipuluoti aukšto meistriškumo sporto varžybų rezultatais.

Asmenys, sužinoję apie galimą manipuliavimą sporto varžybomis, privalo apie tai pranešti LPŠSF ir (ar) kompetentingoms institucijoms.

9. Sporto dalyviai

(Dalyviai, varžybų teisėjai, treneriai, instruktoriai, pareigūnai)

1. Gerbk žaidimo ar varžybų taisykles.
2. Atsisakyk ir pasmerk sukčiavimą ar rezultatų klastojimą, visada gindamas sportinę tiesą.
3. Visada atiduok visas savo jėgas varžybose, nepriklausomai nuo priešininko.
4. Laikyk sporto varžovus partneriais, o ne priešais, elkis su jais mandagiai ir pagarbiai.

LIETUVOS PRAKTINIO ŠAUDYMO SPORTO FEDERACIJA
LITHUANIAN PRACTICAL SHOOTING SPORT FEDERATION

5. Gerbk savo kūną ir priešininkų kūnus, saugodamas jų fizinį ir psichinį vientisumą nuo bet kokios žalos.
6. Atmesk dopingo vartojimą bet kokia forma, taip saugodamas savo sveikatą ir išsaugodamas sportinę tiesą.
7. Pripažink savo varžovų vertę ir pasveikink juos su pergale. Neieškok pasiteisinimų ar nesilaikyk pagiežos dėl pralaimėjimo, o priešingai – mokėkis iš pralaimėjimo tobulėti.
8. Išmok laimėti: būk kuklus ir nuoširdus džiaugdamasis pergale, įvertink kiekvieno nugalėto varžovo pastangas.
9. Gerbk kitus sporto veikėjus (vadovus, trenerius, teisėjus, teisėjų kolegijas ir kt.) bei žiūrovus – visada ir visomis aplinkybėmis, tiek varžybų metu, tiek už aikštės ribų, elgdamasis pagarbiai ir mandagiai.
10. Elkis pagarbiai ir tinkamai su visomis organizacijomis ir asmenimis, teikiančiais pagalbines ar aptarnavimo paslaugas.
11. Atsimink, kad pasiekus geresnių rezultatų tavo pareiga saugoti sportiškumą tampa dar svarbesnė, nes tampi etikos pavyzdžiu kitiems, ypač jaunimui.
12. Susipažink ir laikykitės Sporto etikos kodekso, kurį patvirtino organizacijos, atstovaujančios veiklos sričiai, kurioje dalyvauji.

10. Švietimo įstaigos ir mokytojai

1. Mokykite ir perteikite mokiniams sporto etikos vertybes.
2. Savo vertinimuose ir pastabose teikite vertingą reikšmę sporto etikos principams.
3. Pripažinkite asociacijų, mokyklų ir universitetų sporto veiklą kaip priemonę sporto etikai skatinti švietimo bendruomenėje.
4. Skatinkite, skleiskite ir taikykite universalių žmogiškųjų vertybių ugdymą, kuriame etiškai praktikuojamas sportas tarnauja kaip įrankis ir ypatinga priemonė šiems tikslams pasiekti.

11. Treneriai ir instruktoriai

1. Gerbkite visus dalyvius, už kuriuos esate atsakingi, visomis formomis ir visada, vienodai, saugodami jų sveikatą bei fizinį ir psichinį vientisumą.
2. Skatinkite sportiškumą (fair play) tarp dalyvių, taip pat ir savo treniruočių metu.

LIETUVOS PRAKTINIO ŠAUDYMO SPORTO FEDERACIJA
LITHUANIAN PRACTICAL SHOOTING SPORT FEDERATION

3. Gerbkite sporto technines taisykles ir prisidėkite prie jų kokybinio tobulinimo.
4. Atsisakykite ir pasmerkite sukčiavimą ar rezultatų klastojimą, visada gindami sportinę tiesą.
5. Laikykite kitus tos pačios srities specialistus partneriais, bendradarbiaujančiais tobulinant sporto šakas, kurias treniruojate.
6. Skatinkite sveikus tarpusavio santykius tarp visų mokinių ar sportininkų.
7. Būkite etikos pavyzdžiu visiems, ypač jaunesniems žmonėms.
8. Skatinkite etines vertybes, kurios yra sportinės ir gyvenimo elgsenos pagrindas, visose amžiaus grupėse.
9. Priešinkitės bet kokių draudžiamų medžiagų ar metodų naudojimui, kurie dirbtinai gerina sportininkų rezultatus, vadovaudamiesi galiojančiomis antidopingo taisyklėmis, taip pat atsisakykite metodų, kurie prieštarauja medicinos etikai ar moksliskai pagrįstiems duomenims.
10. Nenaudokite treniravimo metodų, praktikų ar taisyklių, kurios gali pakenkti dalyvių sveikatai ar gerovei.
11. Venkite situacijų, kurios gali sukelti interesų konfliktą. Interesų konfliktas suprantamas kaip bet kokia situacija, kai yra arba gali atrodyti, kad yra asmeninių ar privačių interesų, galinčių kelti abejonių jūsų sąžiningumu ar nepriklausomumu atliekant pareigas.
12. Laikykitės Sporto etikos kodekso, patvirtinto asociacijų, atstovaujančių profesinei sričiai, kuriai priklauso jūsų veiklos kategorija.

12. Varžybų teisėjai (NROI ir IROA) bei kiti IPSC konstitucijos ir taisyklių vykdytojai

1. Gerbkite ir visiškai užtikrinkite IPSC sporto bei varžybų techninių taisyklių laikymąsi, taip prisidėdami prie jų tobulinimo ir plėtros.
2. Atsisakykite ir pasmerkite sukčiavimą ar rezultatų klastojimą, visada gindami sportinę tiesą.
3. Gerbkite visus sporto veikėjus, su kuriais bendraujate, elgdamiesi su jais pagarbiai ir sąžiningai.
4. Vykdykite savo pareigas sąžiningai, laisvai, nepriklausomai ir nešališkai, o pastebėję situacijas, kurios gali kelti abejonių dėl šių vertybių, informuokite kompetentingas institucijas.
5. Gerbkite savo kolegas, skatinkite sveikus ir palaikančius santykius tarp visų, taip pat prisidėkite prie bendrų sportinės veiklos tikslų įgyvendinimo.

LIETUVOS PRAKTINIO ŠAUDYMO SPORTO FEDERACIJA
LITHUANIAN PRACTICAL SHOOTING SPORT FEDERATION

6. Būkite pavyzdžiu viešajame gyvenime, demonstruodami etišką elgesį visiems, ypač jaunesniems žmonėms.
7. Priimdami sprendimus, elkitės objektyviai, taikykite tinkamus kriterijus ir išlikite nešališki.
8. Išlaikykite ramų, tvirtą ir teisingą požiūrį, skatindami lygybę ir teisingumą.
9. Venkite situacijų, galinčių sukelti interesų konfliktą. Interesų konfliktas suprantamas kaip atvejis, kai yra arba gali atrodyti, kad yra asmeninių ar privačių interesų, galinčių pakenkti jūsų sąžiningumui ir nepriklausomumui atliekant pareigas.
10. Laikykites Sporto etikos kodekso, kurį patvirtino asociacijos, atstovaujančios profesinei sričiai, kuriai priklauso jūsų veiklos kategorija.

13. Tėvai ir globėjai

1. Perteikite savo vaikams ar auklėtiniams sporto prasmę ir tikslą, paaiškindami jo vertybes žmogaus, šeimos ir visuomeninių santykių kontekste.
2. Gerbkite IPSC varžybų teisėjų, laiko matuotojų ir kitų už žaidimo taisykles atsakingų asmenų, trenerių, instruktorių, pareigūnų, vadovų bei kitų sporto veikėjų sprendimus.
3. Supraskite ir padėkite savo vaikams ar auklėtiniams suvokti, kad būtina laikytis etinių vertybių tiek varžybų metu, tiek už jų ribų.
4. Paaiškinkite vaikams ar auklėtiniams kovos su dopingu svarbą, ypač jų kaip sportininkų pareigas ir teises, bei informuokite jų gydytojus, kad jie aktyviai dalyvauja sportinėje veikloje.
5. Ugdykite vaikų ar auklėtinių supratimą, kad sportas nėra tik apdovanojimai ar titulų siekimas, o veikla, kuri labai prisideda prie sveikatos stiprinimo ir pilietinio ugdymo.
6. Skatinkite ir vertinkite kartu su vaikais ar auklėtiniais gerus pavyzdžius, pasireiškusius sporte ir gyvenime.
7. Užtikrinkite pagarbius ir bendradarbiaujančius santykius su kitų dalyvių tėvais ir globėjais.

14. IPSC regionai, valstybės narės

(Regioninės sporto organizacijos)

1. Įgyvendinkite teisės aktus ir standartus, susijusius su etiniu turiniu, savo vidinėje teisinėje sistemoje.

LIETUVOS PRAKTINIO ŠAUDYMO SPORTO FEDERACIJA
LITHUANIAN PRACTICAL SHOOTING SPORT FEDERATION

2. Skatinkite priemones, kurios prisideda prie demokratijos ir skaidrumo visose regioninės organizacijos veiklose.
3. Atsisakykite ir pasmerkite sukčiavimą ar rezultatų klastojimą, visada gindami sportinę tiesą.
4. Vykdykite kampanijas, skirtas sporto etinėms vertybėms, ir skleiskite jas tiek vidinėje, tiek išorinėje žiniasklaidoje kuo tinkamiausiu būdu.
5. Užmegzkite ilgalaikius institucinės partnerystės ryšius su regioninėmis sporto organizacijomis, kurios skatina gerąją sporto etikos praktiką.
6. Numatykite savo įstatuose ar reglamentuose taisykles, pagal kurias pareigas einantys asmenys, pradėdami darbą, duotų priesaiką laikytis IPSC sporto etikos kodekso arba analogiško kodekso, sukurtą jūsų regioninėje sporto federacijoje.
7. Planuokite ir kurkite tinkamas varžybų struktūras, atitinkančias jūsų dalyvių, ypač jaunimo, pasirengimo lygį, taip prisidedami prie visapusiško jų vystymosi ir vengdami per ankstyvos specializacijos.
8. Užtikrinkite, kad visi jūsų kompetencijai priklausančios sporto dalyviai laikytųsi šiame kodekse nustatytų principų.

15. IPSC regionų direktoriai, varžybų direktoriai, vadovai ir pareigūnai

1. Veikite pirmiausia atsižvelgdami į bendruomenės interesus ir tarnystę jai, vadovaudamiesi principu „Tarnystė bendruomenei“, nustatytu organizacijos įstatuose.
2. Laikykitės įstatymų ir Sporto etikos kodeksų, kuriuos disciplinos organizacinis ir reguliavimo organas įgyvendina savo vidiniuose teisės aktuose – *Teisėtumo principas*.
3. Būkite teisingi ir nešališki visų piliečių atžvilgiu, veikdami pagal neutralumo principą – *Nešališkumas*.
4. Nediskriminuokite nė vieno asmens dėl rasės, lyties, kalbos, religinių ar politinių pažiūrų, socialinių ar ekonominių sąlygų – *Lygybės principas*.
5. Reikalaukite iš narių tik to, kas būtina jų narystės veiklai vykdyti – *Proporcingumo principas*.
6. Veikite sąžiningai ir geros valios pagrindu, siekdami skatinti sportinę veiklą ir įtraukti visus žmones į dalyvavimą sporto asociacijose, visais lygmenimis – *Bendradarbiavimo principas*.

LIETUVOS PRAKTINIO ŠAUDYMO SPORTO FEDERACIJA
LITHUANIAN PRACTICAL SHOOTING SPORT FEDERATION

7. Stenkitės skleisti informaciją apie vykdomą veiklą tarp savo narių ir užtikrinti jos kokybę – *Informacijos ir kokybės principas*.
8. Visada elkitės lojalumo, palaikymo ir bendradarbiavimo dvasia – *Lojalumo principas*.
9. Vadovaukitės sąžiningumo ir dorumo principais, išlaikydami tvirtą moralinį charakterį – *Sąžiningumo principas*.
10. Elkitės atsakingai ir kompetentingai, aktyviai prisidedami prie institucijos, kuriai priklausote, tikslų įgyvendinimo – *Atsakomybės principas*.

Be to:

11. Nedarykite jokių menkinančių ar žeminančių pareiškimų apie kitas asociacijas ar sporto organizacijas, taip pat apie vadovus, dalyvius, trenerius, teisėjus, pareigūnus ar kitus asmenis, dalyvaujančius sporte.
12. Skatinkite ir girkite gerąją praktiką bei etišką elgesį kitų direktorių, vadovų, dalyvių, trenerių, teisėjų ir kitų sportinėje veikloje dalyvaujančių asmenų, tokių kaip nariai, sirgaliai ar sporto asociacijų bei įmonių atstovai, kuriems vadovaujate ar su kuriais bendradarbiaujate.
13. Užimkite aktyvią poziciją kovoje su dopingu – veikite prevenciškai, skatinkite sportininkų bei jų pagalbinio personalo teises ir pareigas, ir atsisakykite bet kokio spaudimo daryti poveikį specialistams (gydytojams ar kitiems) siekiant dirbtinai gerinti sportinius rezultatus.
14. Gerbkite sporto technines taisykles ir prisidėkite prie jų sklaidos, žinojimo ir kokybinio tobulinimo.
15. Gerbkite sporto teisėjų, teisėjų kolegijų, laiko matuotojų ir kitų už taisyklių laikymąsi atsakingų asmenų sprendimus.
16. Nesiolkite ir nesiimkite veiksmų (pvz., neviešinkite pareiškimų), kurie galėtų skatinti ar pateisinti išpuolius prieš sportiškumą ar diskriminaciją bet kokių sporto dalyvių atžvilgiu.
17. Nepervertinkite titulų ir apdovanojimų svarbos, ypač jaunesnių amžiaus grupių sporte, nelaikykite jų pagrindiniu ar svarbiausiu tikslu jokiose sporto rungtynėse ar varžybose.
18. Dirbdami kartu su treneriais, nenaudokite treniravimo metodų, praktikų ar taisyklių, kurios galėtų pakenkti sportininkų sveikatai ar gerovei. Įvertinkite ir atsižvelkite į sportininkų augimo bei

LIETUVOS PRAKTINIO ŠAUDYMO SPORTO FEDERACIJA

LITHUANIAN PRACTICAL SHOOTING SPORT FEDERATION

vystymosi etapus, užtikrinkite tinkamą mitybą, poilsio laiką, atsigavimą, ir derinkite sporto sistemą su mokykline bei socialine veikla.

19. Atsisakykite ir pasmerkite sukčiavimą ar rezultatų klastojimą, visada gindami sportinę tiesą.
20. Venkite bet kokių situacijų, galinčių sukelti interesų konfliktą. Interesų konfliktu laikoma, kai yra arba atrodo, kad yra asmeninių ar privačių interesų, galinčių pakenkti jūsų sąžiningumui ir nepriklausomumui atliekant pareigas.

16. Sporto ir verslo agentai, rėmėjai, partneriai

1. Saugokite savo klientų asmeninį gyvenimą, neskelbkite jokių faktų apie jų asmeninį ar profesinį gyvenimą, apie kuriuos sužinojote vykdydami savo pareigas.
2. Vykdykite savo veiklą sąžiningai ir atsakingai, elgdamiesi pagarbiai su visais sporto dalyviais, su kuriais turite profesinių santykių.
3. Elkitės sąžiningai, aiškiai ir objektyviai visų, su sportu susijusių asmenų, atžvilgiu.
4. Ginkite savo klientų interesus, vadovaudamiesi įstatymais ir sąžiningumo principais, kartu užtikrindami teisėtų santykių skaidrumą ir veiksmingumą.
5. Gerbkite savo verslo partnerių ir trečiųjų šalių teises. Ypač gerbkite profesinių kolegų sutartinius santykius ir susilaikykite nuo bet kokių veiksmų, galinčių paskatinti klientus nutraukti santykius su kitais subjektais.
6. Pripažinkite sporto klubų veiklą kaip priemonę skatinti sporto etiką tarp sportininkų ir dalyvių.
7. Venkite situacijų, kurios gali sukelti interesų konfliktą. Interesų konfliktas suprantamas kaip atvejis, kai yra arba gali atrodyti, kad yra asmeninių ar privačių interesų, galinčių pakenkti jūsų sąžiningumui ir nepriklausomumui atliekant profesines pareigas.
8. Laikykitės bendrųjų principų, nustatytų IPSC sporto etikos kodekse.

17. Žiūrovai ir sporto gerbėjai

1. Elkitės etiškai ir pagarbiai tarpusavyje bei su visais kitais, dalyvaujančiais sportinėje veikloje – tiek su atskirais asmenimis, tiek su organizacijomis.
2. Nenaudokite jokių veiksmų ar metodų, kurie sąveikoje su kitais sporto dalyviais, tiek varžybų metu, tiek už jų ribų, galėtų būti laikomi:
 - o Smurtiniais – socialine, psichologine ar fizine prasme;
 - o Įžeidžiančiais ar nepagarbiais, pažeidžiančiais geros etikos principus kito asmens atžvilgiu;

LIETUVOS PRAKTINIO ŠAUDYMO SPORTO FEDERACIJA
LITHUANIAN PRACTICAL SHOOTING SPORT FEDERATION

- o Diskriminuojančiais dėl seksualinės orientacijos, socialinės padėties, tautybės, religijos ar rasės.

3. Laikykites bendrųjų principų, nustatytų Sporto etikos kodekse.

18. Pagalbininkai ir kiti savanoriai

1. Vykdykite savo veiklą savanoriškai, atsakingai, dosniai ir nesavanaudiškai, vadovaudamiesi pilietinės pareigos jausmu ir palaikydami tuos, kuriems padedate.
2. Visada demonstruokite paslaugumą, dosnumą, solidarumą, altruizmą, geranoriškumą ir atsidavimą.
3. Bendradarbiaukite su visomis institucijomis ir valdžios atstovais, susijusiais su IPSC sporto veikla, kurią remiate.
4. Gerbkite etinius principus, kuriais grindžiama veikla, kurioje dalyvaujate.
5. Laikykites ir padėkite užtikrinti taisyklių laikymąsi, reglamentuojančių organizacijos, kuri vykdo veiklą, funkcionavimą.
6. Gerbkite organizaciją ir veiklą vykdančią instituciją, nesiekdami iš to asmeninės naudos.
7. Gerbkite ir ginkite žmogaus orumą, smerkdami bet kokius gestus ar žodžius, kurie skatintų rasizmą, ksenofobiją ar bet kokią diskriminacijos formą.
8. Supraskite socialinę ir kultūrinę aplinką, skatinkite draugystę ir bendrystę.
9. Venkite bet kokio rizikingo elgesio, tokio kaip rūkymas, narkotikų vartojimas ar alkoholio gėrimas.
10. Savo laikysena ir elgesiu rodykite vertybes ir etikos principus.

19. Žiniasklaida

1. Tinkamai nušvieskite sporto temas, užtikrindami, kad naujienose ir nuomonių skiltyse būtų laikomasi objektyvumo ir lygybės principų visų sporto dalyvių ir jų grupių atžvilgiu.
2. Neskelbkite nuomonių ar požiūrių, kurie pažeidžia visų sporto dalyvių lygiateisiškumo ir vienodų pareigų principą.
3. Neslėpkite ir neiškraipykite svarbios informacijos, susijusios su faktais, kurie gali prieštarauti sportinei tiesai.

LIETUVOS PRAKTINIO ŠAUDYMO SPORTO FEDERACIJA
LITHUANIAN PRACTICAL SHOOTING SPORT FEDERATION

4. Kiek įmanoma plačiau skleiskite gerąsias sporto etikos praktikas, tiek varžybų ir rungtynių kontekste, tiek kitose gyvenimo srityse, tiesiogiai ar netiesiogiai susijusiose su sportu.
5. Gerbkite visų sporto dalyvių privatų gyvenimą, neskelbkite asmens duomenų ar informacijos, susijusios tik su jais, ir, jei paskleidžiami netikslūs faktai, atkurkite tiesą kuo išsamesniu ir veiksmingesniu būdu.
6. Sukurkite „Isipareigojimą laikytis sporto etikos principų“, kurį pasirašytų žiniasklaidos organizacijų vadovai ir jų darbuotojai.

20. Drausminės priemonės ir sankcijos

Istoriškai IPSC bet kokie Etikos kodekso pažeidimai buvo laikomi nepriimtinais bet kuriose IPSC varžybose ar renginiuose.

Bet koks šio Kodekso pažeidimas, padarytas asmenų ar organizacijų, kuriems jis taikomas, gali lemti drausminių priemonių ar sankcijų taikymą, vadovaujantis IPSC konstitucija, varžybų taisyklėmis, vidaus nuostatais ar kitais IPSC teisės aktais ir reglamentais.

Drausminė komisija gali nuspręsti informuoti atitinkamas teisėsaugos institucijas apie nustatytą pažeidimą.

Dalyvis, kuriam inkriminuojamas galimas šio Kodekso pažeidimas, turi būti informuotas apie:

- tariamai padarytus pažeidimus;
- jų aplinkybes ir veiksmus (ar neveikimą);
- galimų sankcijų spektrą.

Konfidencialumo principas turi būti griežtai užtikrinamas IPSC visos nagrinėjimo procedūros metu.

Sankcijos gali būti taikomos atsižvelgiant į visus su byla susijusius veiksmus, įskaitant pažeidėjo pagalbą ir bendradarbiavimą, motyvus, aplinkybes bei kaltės laipsnį.

Drausminė komisija nustato sankcijos taikymo apimtį ir trukmę.

Manipuliavimas aukšto meistriškumo sporto varžybomis, bandymas manipuluoti varžybomis, netinkamas viešai neskelbiamos informacijos naudojimas ar platinimas bei trukdymas tokių pažeidimų tyrimui yra laikomi šio Etikos kodekso pažeidimais ir užtraukia drausminę atsakomybę.

LIETUVOS PRAKTINIO ŠAUDYMO SPORTO FEDERACIJA
LITHUANIAN PRACTICAL SHOOTING SPORT FEDERATION

Tokių pažeidimų nagrinėjimo tvarką ir galimas sankcijas nustato LPŠSF dokumentas „Dėl manipuliavimo varžybomis ir brutalaus elgesio prevencijos bei draudimo“.